

नवीन वर्ष... नवी उमेद... नवा विश्वास...

SAMARPAN

Muilti Disability Rehab Centre Dhule
MONTHLY REPORT

ओळख

तुम्हाला माहिती
आहे का ?

विशेष दिन

प्रेरणादायी कथा

महत्त्वाची पुस्तके

महिन्यातील आकडेवारी

सेवा दान

सामाजिक उपक्रम

ओळख

समाजातील प्रत्येक घटकाला सन्मानाने जगता यावं, हीच खरी सामाजिक प्रगतीची खूण आहे. प्रत्येक मुलांमध्ये मध्ये असलेल्या क्षमतेची, गरजेची आणि हक्कांची जाणीव समाजाला असावी, ही काळाची गरज बनली आहे. याच विचारातून 'समर्पण मल्टी-डिसेंबिलिटी रिहॅब सेंटर' ची संकल्पना उभी राहिली. धुळे शहरात प्रथमच अशा प्रकारचे केंद्र सुरू आहे. जिथे शारीरिक, मानसिक, बौद्धिक तसेच बहुविकलांग मुलांसाठी सर्वसमावेशक सेवा एकत्रित स्वरूपात उपलब्ध झाले आहे.

या केंद्रामध्ये आधुनिक वैद्यकीय उपकरणांची सोय, अनुभवी आणि तज्ज्ञ डॉक्टरांचा सल्ला, तसेच प्रशिक्षित थेरपिस्ट्स व पुनर्वसन तज्ज्ञांचे मार्गदर्शन आहे. येथे फिजिओथेरेपी, ऑक्युपेशनल थेरेपी, स्पीच थेरेपी, मानसोपचार सेवा, समुपदेशन, डे-केअर सेवा आणि शैक्षणिक मार्गदर्शन अशा विविध उपचार व सहाय्यक सेवा एकाच छताखाली दिल्या जातात. यामुळे गरजू मुलांना आणि त्यांच्या कुटुंबियांना एकात्मिक आणि सातत्यपूर्ण उपचारपद्धतीचा लाभ मिळत आहे.

'समर्पण' केंद्र केवळ उपचार देणारे स्थळ नाही, तर समावेशक समाज घडवणारी एक चळवळ आहे. इथे दिव्यांग मुलांना केवळ मदत मिळत नाही, तर त्यांच्यात आत्मभान, आत्मविश्वास आणि समाजात स्वतःचं स्थान निर्माण करण्याची प्रेरणा दिली जाते. त्यांच्या विकासाच्या प्रवासात त्यांचे कुटुंबही सक्रिय सहभागी व्हावे यासाठी पालकांसाठी विशेष मार्गदर्शन शिबिरेही आयोजित करण्यात येत असतात.

हे केंद्र म्हणजे समाजाच्या सर्वांगीण विकासाच्या दिशेने टाकलेले एक भक्कम पाऊल आहे. समतेची भावना, समजूतदार दृष्टिकोन आणि निःस्वार्थ सेवाभाव यांचा संगम म्हणजेच 'समर्पण'. या केंद्राच्या माध्यमातून आपण एक समावेशक, संवेदनशील आणि सशक्त समाज उभा करण्याच्या दिशेने निश्चितच पुढे जात आहोत.

सुविधा

- पेडियाट्रिक न्युरोलॉजिस्ट
- फिजिओथेरेपिस्ट
- ऑक्युपेशनल थेरेपिस्ट
- स्पीच थेरेपिस्ट
- सायकोलॉजिस्ट
- स्पेशल एज्युकेशन
- मानसशास्त्रीय (IQ टेस्ट)
- पालक समुपदेशन
- ऑडिओमेट्रि & BERA
- EEG
- व्हर्च्युअल रिऍलिटी

जानेवारी महिन्यातील आकडेवारी

खाली दिलेली संख्या ही जानेवारी महिन्यात वेगवेगळ्या विभागांनी तपासलेल्या रुग्णांची एकूण माहिती दर्शवते.

विभाग	बीपीएल सेशनसची संख्या	नॉन बीपीएल सेशनसची संख्या	पॅकेज	एकूण सेशनस
फिजिओथेरपी	89	18	43	150
ऑक्युपेशनल थेरपी	51	21	127	199
स्पीच थेरपी	24	6	35	65
पालकांचे समुपदेशन	0	0	0	0
विशेष शिक्षण	31	6	101	138
एडीएचडी चाचणी	0	3	0	3
ऑटिज्म चाचणी	0	2	0	2
आय क्यू चाचणी	0	5	0	5
एल डी चाचणी	0	0	0	0
ईईजी चाचणी	0	1	0	1
ओएई चाचणी	0	1	0	0
एकूण एकत्र सेशनस	195	63	306	565

वेगळेपणातून उमललेलं सुंदर जग

प्रेरणादायी कथा

एका छोट्या गावात आर्यन नावाचा एक मुलगा राहत होता. आर्यन इतर मुलांसारखा नव्हता. तो खूप शांत असायचा, लोकांशी फार बोलत नसे आणि कधी कधी एका खेळण्यात किंवा रंगांमध्ये तासन्तास रमून जायचा. शाळेतले काही मुले त्याला समजून घेत नव्हती, म्हणून त्याला एकटं वाटायचं. पण त्याच्या आई-वडिलांना माहीत होतं की आर्यन वेगळा असला तरी तो खूप खास आहे.

डॉक्टरांनी सांगितले की आर्यनला Autism Spectrum Disorder आहे. सुरुवातीला कुटुंबाला काळजी वाटली, पण त्यांनी हार मानली नाही. त्यांनी आर्यनला प्रेम, संयम आणि योग्य थेरपी देण्याचा निर्णय घेतला. हळूहळू आर्यनच्या आयुष्यात बदल दिसू लागले. तो चित्र काढण्यात खूप रमू लागला. त्याने रंगांमधून आपलं मन व्यक्त करायला सुरुवात केली.

एक दिवस शाळेत चित्रकला स्पर्धा झाली. आर्यनने निसर्गाचं खूप सुंदर चित्र काढलं. त्या चित्रात झाडं, पक्षी आणि आकाश इतकं जिवंत वाटत होतं की सगळे थक्क झाले. शिक्षकांनी आणि विद्यार्थ्यांनी त्याचं कौतुक केलं. ज्या मुलांना तो आधी समजत नव्हता, त्यांनाही आता जाणवलं की आर्यनमध्ये एक खास प्रतिभा आहे.

त्या दिवसापासून आर्यन फक्त “वेगळा मुलगा” राहिला नाही, तर “प्रेरणा देणारा मुलगा” बनला. त्याच्या कुटुंबाने आणि शिक्षकांनी एक गोष्ट शिकवली—प्रत्येक मुलामध्ये काहीतरी खास असतं. कधी कधी ते समजून घेण्यासाठी फक्त प्रेम, संयम आणि विश्वास लागतो.

ऑटिझम असलेली मुले कमकुवत नसतात. त्यांची दुनिया फक्त थोडी वेगळी असते. आपण जर त्यांना समजून घेतलं, साथ दिली आणि प्रोत्साहन दिलं, तर तीही आपल्या कर्तृत्वाने समाजाला प्रेरणा देऊ शकतात. प्रत्येक मुलाला स्वीकारणे आणि त्याला फुलू देणे हीच खरी मानवतेची ओळख आहे.

ऑटिझम म्हणजे काय, आई-बाबांनी आपल्या बाळाचं कसं निरीक्षण करावं ?

आपण ऑटिझम हा शब्द अनेकदा ऐकतो. ऑटिझम या आरोग्य स्थितीबद्दल आपण येथे जाणून घेणार आहोत. ऑटिझमचं पूर्ण नाव ऑटिझम स्पेक्ट्रम डिसॉर्डर असं आहे. याला ऑटिझम स्पेक्ट्रम कंडिशन असंही म्हणतात. याची तीव्रता व्यक्तीनुरूप बदलते. ऑटिझम असणारी व्यक्ती त्यांच्याआजूबाजूच्या स्थितीला कसा प्रतिसाद देते, कसा संवाद साधते, कसे वागते यानुसार त्यात फरक पडत असतो.

हा कोणताही आजार नाही तर ती एक जन्मतःच मिळालेली आरोग्याची स्थिती असते. ही स्थिती दीर्घकाळ राहाते. एखाद्या व्यक्तीला फक्त पाहून तिला ऑटिझम आहे की नाही हे सांगता येत नाही. मुलांना जन्मतःच ऑटिझम कस, असतो याचं कारण माहिती नसलं तरी त्यावर भरपूर संशोधन झालेलं आहे.

ऑटिझमचा लोकांच्या आयुष्यावर कसा परिणाम होतो ?

- ऑटिझमचा परिणाम व्यक्तीनुरूप वेगवेगळ्या प्रकारे बदलत असल्यामुळे त्याचं निदान करण्यास वेळ जातो. त्याच्या लक्षणांची ठोस अशी यादी नाही. तरीही काही लक्षणांकडे लक्ष देता येईल.
- ऑटिझम असणाऱ्या व्यक्तीला इतरांशी संवाद साधण्यात अडथळा येऊ शकतो
- इतर लोक कसा विचार करतात किंवा त्यांना काय वाटतं हे समजण्यात त्यांना अडथळे येऊ शकतात.
- प्रखर उजेड किंवा गोंगाटाचा त्यांना वाजवीहून जास्त त्रास होऊ शकतो, अशा स्थितीत त्यांना अस्वस्थ वाटतं
- नव्या घटना किंवा सामाजिक कार्यक्रमांमध्ये ते गोंधळू शकतात, त्यामुळे अस्वस्थ होऊ शकतात.
- काही गोष्टी समजण्यासाठी जास्त वेळ लागू शकतो
- काही गोष्टी ते वारंवार करतात किंवा एकच विचार वारंवार करतात.

ऑटिझमबद्दल माहिती देताना युनायटेड किंग्डमची आरोग्यसेवा एनएचएस सांगते, “ऑटिझम हा आजार नाही. ऑटिस्टिक असणं म्हणजे तुम्हाला काही आजार, रोग नाही. ऑटिझम असणाऱ्या लोकांचा मेंदू इतरांपेक्षा वेगळ्याप्रकारे काम करतो. त्याची लक्षणं अगदीच जास्त काही चुकत असेल तर लक्षात येतात. ऑटिझम आयुष्यभर राहातो. ही काही वैद्यकीय स्थिती नसल्यामुळे त्यावर उपचार करून बरं वगैरे करणं असा भाग नसतो तर अशा व्यक्तींना मदत काही गोष्टी करण्यासाठी मदतीची गरज असते.”

फेब्रुवारी वाढदिवस

विशेष दिन

देवेश पाटील

चैतन्य पवार

अयांश खन्ना

सेवेच्या या पवित्र कार्यात पवित्र कार्यात सहभागी होऊया...

चला, भावी पिढीसाठी सर्व समावेशक समाज
निर्माण करण्यासाठी आजच योगदान ...

प्रत्येक मुलाला सन्मानाने,
आत्मविश्वासाने आणि समान संधींसह जगण्याचा हक्क आहे.
दिव्यांग बांधवांसाठी आपण एकत्र येऊ या
समर्पण केंद्राच्या माध्यमातून त्यांच्या जीवनात आशेचा किरण ठरूया.

QR कोड स्कॅन करून
आपण देणगी देऊ शकता...

दिव्यांग बांधवांसाठी आपण एकत्र येऊया
समर्पण केंद्राच्या माध्यमातून त्यांच्या जीवनात आशेचा किरण ठरूया.

Partner Organisation

CSR Partners

NITIRAJ ENGINEERS LTD.

360 ONE | Foundation®

Digital Partner

Saikala Bahuuddeshiya Sanstha, Dhule

For More Information at
www.samarpanrehab.org

Follow Us
samarpan_rehab_dhule

समर्पण मल्टी डिसेबिलिटी रिहॅब सेंटर,
कस्तुरबा हॉस्पिटल, मुख्य टपाल कार्यालयासमोर,
टॉवर बाग शेजारी, धुळे - ४२४००१

8010895177 | 02562236182 | 02562313903

www.samarpanrehab.org
samarpan.mdrc@gmail.com

समर्पणसोबत आशेवा नवा प्रवास !